

Spasticiteit en Electratorporale shockwave therapie (ESWT)

Afdeling Revalidatie

Spasticiteit en Extracorporele shock wave therapie (ESWT)

Spasticiteit is een vaak voorkomend verschijnsel bij patiënten met centraal neurologische aandoeningen. Binnen de revalidatie neemt deze doelgroep een belangrijke plaats in zowel qua omvang als qua verscheidenheid in zijn klinische presentatie. De vele en zeer diverse vormen van behandeling van spasticiteit weerspiegelen de complexiteit van het probleem waarvoor nog geen eensluitende pathofysiologische verklaring is gevonden.

De meest voorkomende aandoeningen die tot spasticiteit kunnen leiden zijn Cerebro Vasculair Accident (CVA), Cerebrale Parese (CP), traumatisch hersenletsel (TBI), Dwarslaesie (SCI), Multiple Sclerose (MS), Amyotrofische Lateraal Sclerose (ALS), infecties en tumoren van het centrale zenuwstelsel.

Spasticiteit kan momenteel niet worden genezen, maar er zijn diverse behandelingen beschikbaar. Een belangrijke eerste stap in de behandeling van spasticiteit is elimineren bevorderende factoren is de eerste stap, indien mogelijk. Denk hierbij aan pijn, decubitus, mictie en defecatie stoornissen infecties, maar ook aan stressoren. De volgende behandelopties voor spasticiteit zijn al gangbaar:

- Fysiotherapie, rekken, actieve oefentherapie, spalken/orthesen, aangepaste schoenen.
- Medicatie: Baclofen, Sirdalud en relatief nieuw Tolperison
- Injecties: waar Botox de bekendste van is.
- Operatie: oa tenolyse, transposities of artrodeses.
- Intrathecale baclofentherapie, Baclofen in lage dosering in de liquor voor uitgebreidere spasticiteit niet reagerend op andere interventies.

Recent is er in het Dijklander een behandeling aan toegevoegd, naar aanleiding van een advies uit de landelijke werkgroep voor NAH (niet aangeboren hersenletsel) van de revalidatie (WHR): **Extracorporele Shock Wave Therapie als behandeling van spasticiteit (ESWT)**

Bij ESWT wordt gebruik gemaakt van hoogfrequente schokgolven via een transducer. Dit wordt in de eerste lijn al veel toegepast door de fysiotherapie bij spier en pees aandoeningen. De mogelijke werkingsmechanismen van ESWT bij spasticiteit zijn nog niet volledig duidelijk. Er zijn aanwijzingen dat er zowel op zenuw als op spier-pees niveau veranderingen optreden, die de spastische spieren en pezen meer ontspannen. Bijwerkingen zijn door het lokale karakter gering, je behandelt alleen de spieren die het probleem veroorzaken. Het effect kan 4-16 weken aanhouden. ESWT is vooral geschikt voor de meer oppervlakkig gelegen spieren zoals de spieren van de armen en onderbenen.

Behandeldoelen kunnen zijn:

- Het verbeteren van het staan en lopen
- Het verbeteren van de arm/handfunctie.
- Het verminderen van de pijnklachten.
- Verbetering op het gebied van liggen en/of zitten.
- De zelfstandigheid vergroten op het gebied van persoonlijke verzorging of het verbeteren van verzorging door derden.

Contra-indicaties

- Foetus in het behandelgebied
- Longweefsel in het behandelgebied
- Tumoren in het behandelgebied
- Groeischijven in het behandelgebied
- Centrale zenuwstelsel in het behandelgebied
- Ernstige coagulopathie (stollingsziekten)

Cave/Waakzaamheid bij:

- Blauwe plekken
- Ontstekingen (Itis-beeld)
- Groeischijven
- Hypersensibiliteit
- Spierdystrofie
- (Elektronische) implantaten

Mogelijke bijwerkingen:

- Kleine oppervlakkige huidbloedinkjes.
- Roodheid van de huid
- Milde pijn, verdraagbaar en verdwenen binnen 1 – 7 dagen

Hoe gaat het in zijn werk?

U bent door de revalidatie arts aangemeld voor ESWT behandeling door de fysiotherapeut. Dat betekent dat u in een periode van 12 weken 6 afspraken krijgt, waarvan 3 meetmomenten en 3 behandelmomenten. Zie onderstaand schema.

- Week 1: Voormeting (zie hieronder meetinstrumenten)
- Week 2: Behandelmoment ESWT 30 of 60 minuten*
- Week 3: Behandelmoment ESWT 30 of 60 minuten
- Week 4: Behandelmoment ESWT 30 of 60 minuten
- Week 4: Nameting idem als voormeting
- Week 12: Nameting idem als voormeting

Het is nog niet duidelijk hoeveel behandelingen nodig zijn voor een optimaal effect. De eerste ervaringen met ESWT bij overmatige weerstand (tegen passief bewegen) in enkele revalidatiecentra zijn gebaseerd op bovenstaand schema.

Na de laatste behandeling volgt er een poli afspraak waarin de revalidatiearts met u zal afstemmen wat de resultaten zijn en hoe de vervolg behandeling eruit zal zien. Bij ESWT is gelijk duidelijk of er effect is. Als er geen effect is na de eerste behandelmodule dan wordt er gestopt.

2023 zullen we met deze behandeling starten en in samenspraak met de eerste lijn ook een netwerk opzetten om uiteindelijk de mensen die goed reageren op deze behandeling ook naar de eerste lijn te kunnen verwijzen. Hiervoor zullen wij actief contact opnemen met omliggende fysiotherapie praktijken in de regio en scholing aanbieden om uniform te behandelen.

Polikliniek revalidatiegeneeskunde

Locatie Hoorn

Poli 38

Tel. 0229 257687

Locatie Purmerend

Poli 22

Tel. 0299 457630

Notities:

Locatie Enkhuizen

Molenweg 9b
1601 SR Enkhuizen
T. 0228 312 345

Locatie Hoorn

Maelsonstraat 3
1624 NP Hoorn
T. 0229 257 257

Locatie Purmerend

Waterlandlaan 250
1441 RN Purmerend
T. 0299 457 457

Locatie Volendam

Heideweg 1b
1132 DA Volendam
T. 0229 257 500

Postbus 600, 1620 AR Hoorn

www.dijklander.nl
info@dijklander.nl

FLD-02081-NL 06-02-2024